

»Matica« izda v tej zbirki tudi književno zgodovino grško in latinsko, mitologijo, starine in kar bi sicer bilo potrebno. V ta namen je »Matica« od vlade dobila posebno denarno podporo. Tudi »knjižnici za hrvatske trgovce« je vlada obljubila pomoči, a »Matica« bo vsako leto po jedno ali dve knjigi te zbirke dajala na svetlo. Delo je že razdeljeno med razne pisatelje, ki so zvedeni v teh strokah. Povejmo še to, da razni pisatelji pišejo za »Matico« knjige o astronomiji in fizikalnih prikaznih, nadaljevanje občne zgodovine, opis hrvaške zemlje, opis vsega sveta s podobami, črtice iz minulosti drugih Slovanov in družega več. Tudi misli »Matica« izdati antologijo novejšega pesništva in nekatere starejše in novejše pesnike v sijajni zunanji obliki. Povoljno kakor literarno, je tudi gospodarsko poročilo »Matičino« za minulo leto. Udov šteje »Matica Hrvatska« 6.507, a od 46.000 tiskanih knjig jih je na prodajo pri raznih knjigarjih samo še kakih 600, vse ostalo se je razprodalo! Rednega dohodka je imela »Matica« 24.814 gld., a izrednega 3.000 gld. Za knjige je potrosila 19.791 gld., a v glavnico je uložila 7.550 gld. S hišo svojo in z ustanovami za nagrade pisateljem ima zdaj vsega imenja 102.986 gld. V zadnjih desetih letih, odkar prerojeno »Matico« vodi novi odbor z neutrudljivim blagajnikom in tajnikom gospodom Ivanom Kostrenčičem, pomnožilo se je »Matičino« imetje za več nego 70.000 gld. Knjig je v teh desetih letih »Matica« izdala osemdeset v 350.000 iztiskih za 170.000 gld. Da je občni zbor to poročilo z nepopisnim navdušenjem odobril, ne trebamo posebej poudarjati; sklenil pa je, da je na pomlad »Matičin dom« dozidati, če bodo razmere ugodne. Bog daj srečo!

„Triglav“. Slovenske pesni. Za samospjev s spremljanjem klavirja. Uredil *Ant. Foerster*. II. zvezek. V Pragi, založnik Fr. Urbanek. Velika 8°. Cena 1 gld. 20 kr. (Pri skladatelji 80 kr.; po pošti 5 kr. več.) — Gledé obsega, oblike in namena te zbirke velja tudi o tem nadaljevalnem zvezku „Triglava“, kar je poročal „Ljubljanski Zvon“ našim čitateljem že o I. zvezku „Triglava“. Vsebina II. zvezku pa je: 13. „Zagorska“. 14. „Nekaj novega“. 15. „Slovo“. 16. „V planinsko vas“. 17. „Vojaška“. 18. „Tolažba“. 19. „Zvonikarjeva“ (besede in napev zložil Bl. Potočnik). 20. „Svarjenje“. 21. „Vse mine“. 22. „Veselja dom“ (besede in napev zložil A. M. Slomšek). 23. „Dolenjska“ (besede in napev zložil Bl. Potočnik). 24. „Pri luni“ (besede in napev zložil Miroslav Vilhar). — Tudi v tem zvezku prevladuje národna pesem. Gospod skladatelj se je držal strogo národnih napevov, a obliko dal jim je tako ljubko in umetalno, da bodo ugajale te naše pesmi tudi najstrožjemu kritiku. V zadregi smo, katere bi imenovali najlepše, a preverjeni smo, da najde vsakdo izmed njih takih, katere je že od nekdanj rad popeval. Res veliko národnega blaga je v „Triglavu“ nabranega. Prav živo priporočamo zbirko našemu muzikalnemu občinstvu in želimo, kar smo do sedaj pogrešali, da se národna pesem ne udomači le v zasebnih krogih, temveč tudi pri koncertih, besedah in drugih javnih produkcijah naših slovenskih pevk in pevcev. A. R.

Učenke v petih delih sveta. — Pod tem zaglavjem sta izšla dosedaj v založništvu Giontinijevem I. in 2. zvezek tega dela, katero je spisala francoski pisateljica *Eliza Berthet*, in katero je na slovenski jezik prevel *Anton Sušnik*. Prvi zvezek s slikano podobo na prvi strani, obseza dve mični povedki: „Darinka, mala Črnogorka“ in „Dafna, mala Grkinja“; drugi zvezek pa: „Lori, mala Zamorka“, in „Sita, mala Hindostanka“; tretji in četrti zvezek, ki pa stoprav izideta meseca februarja ali marcija l. 1888., obsezala bodeta: „Izanami, mala Japonka“, „Inana, mala Mehikanka“, in „Ema, deklica z havajskih otokov“. — Francoska akademija znanosti je odlikovala te spise, kateri so osobito namenjeni ženski šolski mladini ter opisujejo in rišejo zanimljivim načinom kulturno stališče in položaj ženske in njene odgojevalne razmere pri raznih národih — z nagrado „Monthyon“ v znesku 10.000 frankov. Tu bodi omenjeno, da je slavni pisatelj baron

Monthyon (1733—1810), državni svetovalec in kancelar grofije Artoaške, založil mnogo ustanov. Francoska akademija ima dve ustanovi od njega po 10.000 frankov, koji podeljuje za najboljše spise nраво-poučne. Monthyon, preselivši se na Angleško, razdelil je ondi *tri milijone* frankov za človekoljubne namene. Spisi Elize Berthetove so prevedeni doslej samó v češčino (od smihovskega učitelja g. Adolfa Potučeka), in okrajni šolski svét praški je odobril to knjigo za šolske knjižnice. „Slov. Narod“ je pisal pred tremi leti: „Zeló bi mu bili hvaležni, ako bi se kdó lotil tega dela ter nam prevél v slovenščino za žensko mladež te spise.“ Evo jih, sezite pónje. Davno že nismo dobili v roke za naše deklice takó mikavnega spisa, kakor je v jako lični opravi (tisek Kleinmayrjev in Bambergov) in razumljivem jeziku to delo, zaradi tega je roditeljem in šolskim knjižnicam, ki hoté učenke svoje obveseliti, priporočamo z najboljšo vestjo — kajti prelagátelj pošilja te spise med svet brez vsega hrupa in krika. —k.

Drobtinice. XXI. Letnik. Vredil dr. Franc Lampe. Izdala Katoliška družba za Kranjsko. V Ljubljani, 1887. Tiskala »Katoliška tiskarna«. 295 str. 8°. Na čelu slika svetega očeta Leona XIII.

Katoliška družba za Kranjsko je izdajala do predlani »Glase«, drobne knjižice versko-poučne vsebine. Nanizalo se je XX zvezkov. Namesto 21. letnika »Glasov« pa je izšel XXI. letnik »Drobtinice« po osemnajstletnem premolku. Urednik dr. Fr. Lampe posvečuje jih »Nj. svetosti Leonu XIII., zlatomašniku, ljubljenu očetu národov.« Životopis njegov je spisal *A. Kalan*. Spredaj in zadaj ga spremljata slavnostni pesmi *Ivana Kveka*. Iz drugega predalca se usipa »Govorniško blagó« in med njim tri iz *nemškega* preložene cerkvene *propovedi Slomšekove* ter štirje nagovori rajnega knezoškofa *A. M. Slomška*, katere je imel l. 1862. v mariborski čitalnici Slomšekov spomin se ž njimi pač ni povečal. Čitajočim to žalostno ostalino pokojnega slovstvenega velikana zdelo se nam je, da nam je zašel v roke kakov kozmopolitiški pastirski list naših novejših »slovenskih« škofov. — Tretji razdelek »Ogledala bogoljubnega in spodbudnega življenja ali životopisa« stavi nam pred oči Italijana sv. Alfonza Ligvorijana; njegov životopis je oskrbel Slovenec iz »Slovana« znani prevajalec »Sazavskih letopisov« *Ivan Müller*. Potem je popisano življenje zaslužnega Nemca Adolfa Kolpinga. Kakšen domač slovenski »bogoljubnik« in »spodbudnik« ni našel mesta v životopisnem »ogledalu«. — Zadnji oddelek »Berilo podučno in zabavno« namenjen je leposlovju. Najbolj nam ugajajo »Psalmi«. Že l. 1872. podal je g. Ivan Vesel v Trstenjakovi »Zori«, izvrsten metriški prevod 22., 102., 121., 130., 136 in 93. psalma. V »Drobtinicah« iznenaja nas z novimi divnimi proizvodi te vrste.

„Nas zatreti vsi hoté,
Naših znamenj ni in ni proroka;
Božji šotor je požgan;
Kdo pové, kdaj bo de konec joka?

Bog, doklej naj psuje vrag?
Tvoje Ti ime preklinja v zlobi?
Kaj ustavljaš še roko?
Dvigni jo, sovražnike vgonobi!“ (Ps. 73.).

Mogočno se glasé ti stih; velečastneje ti poljejo v duši nego sam svetopisemski izvirnik. Razven citovanega 73. preložil je g. Vesel še 95., 45., 20., 83. in 21. psalm. —

Pomen nekdanjih »Drobtinice« v našem slovstvu je velikansk. Oné so uglajale pot naši »družbi sv. Mohorja«. Obema je jednak namen: podajati slovenskemu ljudstvu tečne dušne hrane. Družba tiska knjige v 35.020 izvodih. V koliko izvodih pa morejo iziti »Drobtinice«? Slovenec je kaj malo mari literarnega gospodarstva! —n.

„Ljubljanski Zvon“

Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 4 gld. 60 kr., pol leta 2 gld. 30., četr leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld. 60 kr. na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 40 kr.

Lastniki in založniki: **Fr. Levec** i. dr. — Izdajatelj in odgovorni urednik: **Fr. Levec**. Uredništvo in upravništvo v *Ljubljani*, v Medijatovi hiši na Dunajski cesti, 15.

Tiska »Narodna Tiskarna« v Ljubljani.